7e JAARGa. № 121.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar *f* 24.– ℔ halfjr. *f* 12.– ℔ maand *f* 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–
De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

VRIJDAG 30 DECEMBER 1859.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is *f* 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

DE SLOTENMAKER VAN PHILADELPHIA.

NOVELLE.

(*Vervolg.*)

Bijna een jaar na deze gebeurtenis werd bij de bank te Philadelphia eene som van honderd duizend dollars gestolen. Verscheidene verdachten werden gevangen genomen, doch bij gebrek aan bewijzen werden zij weder losgelaten.

Eens op een morgen zag Sparks, tot zijne groote verwondering, vier politie-agenten zijnen winkel binnentreden welke hem, op zijne vraag, een bevel toonden waarbij zij werden gelast om bij hem eene huiszoeking te bewerkstelligen. Gelukkig was James dien dag buitenshuis werkzaam.

Het onderzoek duurde bijna drie uren. Toen de agenten den winkel en de kamers onderzocht hadden, daarbij alle kasten en bedden hadden uitgehaald en verder de matten en behangsels met de meeste zorg hadden betast, vertrokken zij met meer beleefdheid dan zij waren gekomen.

— Mag ik ten minste weten, vroeg Sparks, wat gij bij mij zijt komen zoeken?

— Wees gerust, mijnheer Sparks! antwoordde een der mannen, hem met de hand groetende; wij zijn overtuigd dat gij in uw huis de honderd duizend dollars van de bank niet verborgen hebt," waarna hij zich met zijne makkers verwijderde.

Sparks en zijne vrouw waren ter neêr geslagen.

— Beschuldigd van diefstal! zuchtte de man met tranen in de oogen.

Verscheidene buren kwamen in den winkel om te vragen wat er gebeurd was, en Sparks verhaalde hun wat hij gehoord had.

— Dat is een gruwel! riepen de buren.

Een onder hen, een oud zeeman, toen koopman in tabak, raadde Sparks om onmiddellijk de toedragt der zaak te onderzoeken.

— Daar had ik ook reeds aan gedacht," antwoordde de slotenmaker, waarop hij uitging.

Des avonds bij zijne terugkomst vernamen zijne bedroefde vrouw, de ongeduldige en opgewonden James en zijne dochters dat de heer Struttman de oorzaak was, dat eene dergelijke verdenking een oogenblik op hem had gerust. Deze gierige handelaar had, na zich van zijne zaken te hebben ontdaan, zijne geldkist aan de bank overgedaan. Uit dezen kast nu was de diefstal gepleegd door behulp van eene haak of valsche sleutel, want de ware sleutel bevond zich in handen van den kassier. De direkteur der bank had zich onmiddellijk naar den heer Struttman begeven en hem gevraagd of hij bij toeval niet een tweeden sleutel van den kast had gehad, welke hem misschien was ontvreemd, en waarmede de misdaad kon gepleegd zijn. Na overdenking had de heer Struttman dit ontkennend beantwoord doch er bijgevoegd dat slechts een man, voor zoo ver hij wist, het geheim der sluiting kende, en dat die man Sparks was. De inlichtingen welke de direkteur daarna had ingewonnen omtrent den regtschapen slotenmaker waren zoo ver van de zijdelingsche beschuldiging van den heer Struttman kracht bij te zetten, dat men reeds besloten had om deze in de buurt zoo geachte familie niet te verontrusten. Toen eindelijk alle nasporingen vruchteloos bleven werd echter besloten om onverwachts de woning van Sparks te doen onderzoeken.

— Mijn arme vader!... die Struttman zal mij voldoening geven," zeide James, met van woede schitterende oogen.

— Dat zult gij niet doen, antwoordde hem zijn vader. De herinnering aan uwe oploopendheid heeft die man aldus tegen ons doen handelen. Op eene lage wijs heeft hij zich gewroken, hij is echter genoegzaam gestraft door het mislukken van zijne slechte daad. Laat ons den storm vergeten, hij is overgewaaid.

Ongelukkiglijk bedroog Sparks zich.

Bijna op denzelfden oogenblik dat hij had uitgesproken, kwam de direkteur van de bank binnen en verzocht hem om een geheim onderhoud.

— Gij kunt hier vrij spreken, antwoordde hem Sparks, ik heb voor mijn huisgezin nimmer geheimen gehad.

De direkteur gaf op eenigzins verlegen toon de rede van zijn bezoek te kennen. Zijn zeer lang gesprek, hetwelk James verscheidene malen wilde afbreken, kwam op het volgende neêr: „Ik ben overtuigd dat gij een zeer regtschapen man zijt, maar wanneer gij, tegen alle waarschijnlijkheid en bij toeval, in het bezit zijt der honderd duizend dollars, dan kon men die zaak wel schikken en u vele onaangenaamheden sparen, wanneer gij vrijwillig het grootste gedeelte van die som wildet

ben gehecht. Als aanvoerders zijn genoemd.

1. *Aroe Oedjong*, waarnemende toenulalang (rijksbestuurder) en broeder van den overleden koning, *Aroe Poegie Malinro Riadja Benting*, de echtgenoot van de regerende koningin,
2. *Aroe Petodjo*, de bevelhebber der *Bonische* strijdmagt:
3. *Datoe Sawito* de toemalampona *Toenangké* (zoo veel als *tweede* bevelhebber);
4. *Aroe Palongke*, de broeder van den grootvader van No. 1.
5. *Aroe Goeloeng Doelang* van *Awanglanké* (deze prins behoort te *Sopeng* te huis);
6. *Aroe Kaloekoe* doelang van *Petong Paloë* (deze prins behoort onder *Loewoe* en heeft bij de vlugt zijne vlag verloren);
7. *Aroe Rappang*; de broeder van No. 2.; deze wordt gezegd te zijn gesneuveld.

Aroe Palakka, die zijn togt van *Sindjaij* naar *Badjoa* overland zonder hinder volbragt, zond nog denzelfden dag van het gevecht zendelingen uit, om met het volk in aanraking te komen, maar vond alle kampongs verlaten.

Reeds den volgenden dag echter meldde zich aan onze voorposten aan de Bonier *Ambé-Kampa*, zeggende door de onderhoofden en de bevolking van p. m. 50 groote en kleine kampongs afgevaardigd te zijn, om te vernemen of de bevelhebber der Nederlandsche strijdmagt genegen was hunne onderwerping aan te nemen. Hij was overtuigd, zeide hij, dat de mindere hoofden, maar vooral het volk naar rust en vrede verlangden, en berigtte dat de koningin zich dadelijk bij het vernemen der geledene nederlaag met haren oom *Datoe Sawito* en haren halven broeder *Datoe Sailong* en de gegawé van *Boni*, schoonzoon van *Dotoe Sawito* naar *Sogeng* of *Kadjoe* (*Wadjoe*), welke der beide plaatsen wist hij niet, had begeven, dat *Aroe Oedjong* naar *Amalie*, een dagreis van *Boni* was gevlugt, dat de adat de koningin gevolgd was, om haar ingevolge de landsgebruiken op hare reis te vergezellen en tot hoede te dienen, maar dat naar zijne overtuiging de adat spoedig zou terug keeren.

Reeds had de generaal aan de adat van *Boni* onder dagteekening van den 7den December een brief gerigt, om dit ligchaam den vrede te beloven, zoo men in onderwerping kwam en zich een anderen vorst koos.

Overeenkomstig dien brief werd aan *Ambo Kompa* geantwoord, dat de bevolking mannen, vrouwen en kinderen gerust naar hunne kampongs konden terug keeren en hun geen leed zou worden gedaan, maar zij integendeel zouden worden uitgenoodigd, den veldarbeid, de visscherij en andere neringen te hervatten, alsof geene vreemde troepen in de nabijheid gelegerd waren.

Den 8sten December kwamen andere en meer voorname personen hunne onderwerping aanbieden als:

Aroe Maleh,
Sceloewatang, *Maleh* en *Aroe Soga*.

welke voorname hoofden zijn en tot de *Toerae Katie* of het lijfvolk der Koningin behooren, benevens de zoon van Poengawa *Matee Rowe Rie Patempa Daing Madewe* en zekere Imam *Soera*, dat mindere hoofden, maar toch lieden van aanzien zijn

Den 9 dezer begaf zich de Generaal met drie compagnien van het 11de bataillon infanterie en *eene* kompagnie kavallerie naar *Pasempa*, om de positie te verkennen en haar binnen te trekken, indien zij verlaten of ligt neembaar was.

De benaming van *Pasempa*, *het sterke*, verdient deze plaats volkomen.

Het acces is uiterst moeijelijk en de twee bestaande wegen, die de Generaal volgde, waren de eene in het gaan, de andere in het terug keeren, voor kanon onmogelijk, de mortieren zouden echter zonder veel moeite kunnen door gebragt worden De eerste weg, die die het minst moeijelijk, maar het langste is en waarmede, zoo beweerd wordt, de positie wordt omgegaan, heeft voor de infanterie negen uren marsch vereischt. De kavallerie heeft dien in 6¼ uur tijds gedaan. Het bleek echter onjuist te zijn. dat door dezen weg de positie omgegaan kan worden. De beide wegen loopen op *drie* a *vier* palen vóór de positie te zamen en naderen de positie in front waar zij buitengemeen sterk is. De andere weg, hoewel door een moeijelijker terrein loopende, werd door de kavallerie in drie en de infanterie in vijf uren tijds afgelegd.

Als men de positie op een half geweerschot afstands genaderd is, moet men haar aan den rand van een ravijn over een uiterst moeijelijken rotsachtigen weg, waar men niet dan man voor man en met voorzigtigheid gaan kan, langs marcheren, in dier voege dat goede schutters achter de borstweer, aan de andere zijde van het ravijn geplaatst, de naderenden één voor één kunnen nederleggen.

Aldus eenige honderd passen doorgemarcheerd hebbende, trekt men over het ravijn en moet men dan de eigentlijke borstweer, die eenige passen teruggetrokken en steil opgezet den weg domineert, langs trekken, dan vindt men eene versperring of poort met kanon gewapend in den vorm eener kazemat en zoo smal, dat niet meer dan twee mannen in front er door kunnen. Daar opgehouden wordende, zou de vijand, door de steenmassa naar beneden te storten, alles verpletteren wat er onder staat. Dit défilé doorgekomen zijnde, ontmoet men, op twintig à dertig schreden, andere vierkante versterkte ruimten, die alle op zich-zelf staande werken zijn, maar tot het algemeen systeem behooren. Dan komen weder ledige ruimten met hier en daar in het gewas verborgene positie. Eindelijk nadert men het reduit, waar het verblijf was der koningin, dat meerdere zich onderling verdedigende versterkingen uitmaakt.

Men mag dus veilig aannemen, dat het verlaten dezer versterking ons veel verlies gespaard heeft.

Door vlugtelingen van de geledene nederlaag onderrigt en te regt beducht, dat zij, bij het nemen van *Pasempa*, in onze handen vallen zou, had de koningin in allerijl de plaats verlaten. Zoo overhaast was hare vlugt, dat, op weinige passen van hare woning haar draagstoel gevonden werd, die zij verlaten en voor een paard verwisseld heeft, omdat het eerste vervoermiddel niet snel genoeg was, en zij in den waan moest verkeeren, dat onze troepen in aantogt waren.

Behalve de woning van de koningin, zijnde een gewoon bamboezen gebouw van makassaarsche bouworde, waren geen andere dan 5 à 6 huizen in het reduit, benevens eene raadzaal met eene verhevene zitplaats, zeer gelijkende op den kansel, die men in de Javasche tempels soms aantreft. Alles was ruw en uit wild hout vervaardigd.

In de woning der koningin werden 80 geweren gevonden die voor de verdediging van het reduit bestemd schenen, en wijders al hare kleeding, have en goed. Naar hetgeen dat nog — alles ingepakt, — gevonden is te oordeelen, kan zij niets dan hare rijkssieraden en voorwerpen van waarde medegenomen hebben. Er heerschte eene groote verwarring, alles was ingepakt voor eene verhuizing, maar had, wegens de overhaaste vlugt, moeten blijven staan. Hoewel daar een aantal zaken gevonden zijn, die veel geldswaarde vertegenwoordigen, waren er toch geene kostbaarheden. Lijnwaden, dekkleeden, gordijnen en dergelijk inlandsch huisraad, koperwerk en honderde kleinigheden, die niet genoemd kunnen worden, maakten de gevonden bezitting uit; stoelen, tafels, ledikanten waren niet aanwezig. Het was eene inlandsche huishouding in hare geheele oorspronkelijkheid. De defensieve wachthuizen in het front der versterking werden aan de vlammen prijs gegeven.

Na dezen togt naar Pasempah, betrok de generaal weder zijn hoofdkwartier te Palakka, om van daaruit de operatien voort te zetten.

— De hierboven vermeldde zoo gunstige uitkomsten, welke door onze troepen verkregen zijn, moeten volgens verklaring van den bevelvoerenden Generaal, ten deele ook worden toegeschreven aan de verrigtingen van de eerste expeditie; — vermits de indruk, welke toen reeds door onze wapenen van zee- en landmagt verkregen is en het versterkte punt te Badjoa, gewis niet zonder invloed op de tegenwoordige operatien geweest zijn. (*J. C.*)

— Men schrijft ons van Macassar, dd. 8 dezer:

Op den 27sten November, des morgens te half acht, gebeurde hier ter plaatse een voorval, dat zich, volgens getuigenis van oude ingezetenen, alhier in geen dertig jaren had voorgedaan.

Een tamboer van het 14de bataillon was voor eenigen tijd, wegens insubordinatie jegens een officier, door den krijsraad tot den kogel veroordeeld en werd op dien dag gefusilleerd.

Toen hem zijn vonnis werd aangezegd, hoorde hij dit zeer kalm en bedaard aan en gaf geen de minste blijken van berouw.

Ook op de strafplaats, voor het raadhuis gelegen, waar alles met den plegtigen en indrukwekkenden ernst, dien zulk een executie vordert, in gereedheid was gebragt, waar hem zijn vonnis werd voorgelezen, kon men vrees noch weifeling in hem bespeuren.

Hij stak den provoost-geweldiger de hand toe, wuifde met zijn zakdoek zijn kameraden links en regts vaarwel, ontblootte zich-zelf de borst, spreidde zijn zakdoek voor zich uit en knielde er op neder, terwijl hij met zijn hand de plaats aanwees, waar het doodelijke schot hem moest treffen. Toen het bleek, dat hij iets verder behoorde te knielen, stond hij bedaard op, begaf zich naar de hem door den provoost-geweldiger aangewezen plek, knielde neder, hoorde zonder verbleeken de hanen spannen, ontving het schot en stierf.

Westerafd. v. Borneo. Op de grenzen van Landakh en Sambas hebben eenige ongeregeldheden plaats gehad over de schatpligtigheid van grenskampongs, welke echter in hunne geboorte zijn gestuit door de dadelijke tusschenkomst eener patrouille van Batoe Adjong.

De noodige maatregelen zijn genomen tot regeling dezer aangelegenheid.

Sintang. De rust bleef ongestoord; de berigten van de boven Kapoeas en Sangouw waren gunstig.

De vaccine stond zeer goed.

Volgens berigten uit het Spouksche (afdeeling Sintang nabij 's Kadouw) is aldaar een stuk grond van 200 vademen lengte verzakt en in een meer veranderd, dat op eenige plaatsen 150 vadem diepte heeft. De grond brokkelde zoo langzaam weg, dat ofschoon deze plek bewoond was, geene menschen daarbij het leven hebben verloren en verscheidene Dajaks hunne goederen nog hebben kunnen redden.

De ladangs in de verschillende streken, met uitzondering van de plaatsen, die door de bandjirs hebben geleden, staan goed en beloven een goeden oogst.

Mampawa. De padi-aanplant staat overal goed; evenwel lijdt zij onder te veel regen en overstrooming.

Pontianak. De wegen hebben veel geleden door aanhoudenden regen en sterken wind. (*J. B.*)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
December.	28	Ned. Ind.	Stoomschip Banda	G. Nije	Batavia.
„	—	Nederlandsche	Jan Pietersz Koen	P. A. C. Hugenholtz	Samarang.
„	—	Engelsche	Sophia Fraser	D. Crawford	Balie Lombok.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
December.	29	Nederlandsche	Macasser	J. Rip	Nederland via Pasoeroean.
„	29	Ned. Ind.	Inghien	Tjan Tian-Aan	Balie.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Pruissische	Dolphin	Klein	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Sardinische	Lijdia	Bazano	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Hendrik Jan	J. van der Meijden	„	„ „ „ „
Amerikaansche	Fortuna	Scudder	Boston	„ „ „ „
Zweedsche	Augusta	Sandeberg	Nederland	„ „ „ „
Hamburgsche	Herschel	Hanschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Ellen	Wentholt	In reparatie	B. Kopersmit & Co.
„	Eensgezindheid	Flik	Zonder	„ „ „ „
„	Eclipse	C. J. Doeksen	Amsterdam	„ „ „ „
„	Delftshaven	Schaap	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Alcor	F. J. van Oppen	„	„ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Holland	B. J. van Eck & Co.
„	Diligence	L. Smit	„	„ „ „ „ „ „
„	Antelope	Kapt. Valberg	Zweden	„ „ „ „ „ „
„	Jan van Brakel	C. Verheij	China	E. Ten Brinck & Co.
„	Almelo	R. P. Tjebbes	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Stad Assen	H. J. Haverbult	Nederland	„ „ „
„	Jan Pieterz Koen	A. C. Hugenholtz	Nederland	„ „ „
Nederlandsche	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	In reparatie	P. Kervel & Co.
„	Vrijhandel	W. Leverstein	Onbepaald	„ „ „ „
„	Batavier	A. de Voogd v. d. Straaten	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Cortgene	D. Dunlop	Rotterdam	Anemaet & Co.
Engelsche	Nina	W. Lingard	Onbepaald	Hill Broekman & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heeren Schaafsma en echtgenoot, de Mooij en echtgenoot, Vriesendorp, Pohl, Anemaet, de Groot, en Heijmans.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteits wachtschip Batavia

OORLOGSCHEPEN
Suriname,
Madura,
Princes Amelia,
Groningen,

DE SCHEPEN
Herschel,
Alfulck,
Fulkus So-oot,
Fathool Mobarak,
Delphin,
Faildul Mobarak,
Aloosmanie,
Eclipse,
Ammana Tulbarie,
Diligence;

DE STOOMSCHEPEN
Koningin der Nederlanden,
Banda;

DE BARKEN
Fatal Ma-an,
Naim Balgijer,
Meteor,
Abbool Hassim,
Witch,
Dorothea Henriette,
Ellen,
Joedul Barie,
Fathol Madjiet,
Pictura,
Assad Dulla,
Agatha en Maria,
Oosterling,
Lidia,
Eensgezindheid,
Batavier,
Almelo,
Stad Assen,
Antelope,
Baboel Haer,
Arief Banjermaas,
Goansien,
Delftshaven,
Hendrik Jan,
Vrijhandel,
Cortgene,
Jan van Brakel,
Hing Goan,
Laurison;

DE BRIKKEN
Risgil Hair,
Talsum,
Banda Balhair,
So-Ootdin,
Elmachboelie,
Fulkus Seroer,
Sophia Fraser;

DE SCHOENERS
Sarie Tengaroong,
Carolina,
Srie Cheribon,
Jupiter,
Bintang Tjaigoan,
Witch of The Wave;

DE KOTTERS
Riengit,
Tedok.
Krabbe.

Marktprijzen.

SUIKER ƒ $15\frac{1}{4}$ @ ƒ $15\frac{1}{2}$.—
KOFFIJ.
RIJST (CARGA) ℔ koijang ƒ 125 @ ƒ 140.—
Id. (WITTE) „ „
KOEHUIDEN ℔ picol.
ARAK ℔ legger. ƒ 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MARCEN.
ROTTING ƒ 8 @ ƒ 9.—
WISSELKOKES ƒ $102\frac{1}{2}$ @ ƒ 103 %.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zaturdag den 31sten December 1859.
Oude-jaars Avond.
's Avonds ten half zeven ure.
Ds. MOUNIER.

Zondag den 1sten Januarij 1860.
DOOPSBEDIENING.
's Morgens ten half negen ure.
Ds. VAN STEEDEN.

Maandag den 2den Januarij 1860.
's Avonds ten half zeven ure.
ZENDINGS - BIDSTOND.
Nederduitsch en Maleisch.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.

7e JAARGe. № 121.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–
De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

VRIJDAG 30 DECEMBER 1859.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

DE SLOTENMAKER VAN PHILADELPHIA.

NOVELLE.

(*Vervolg.*)

Bijna een jaar na deze gebeurtenis werd bij de bank te Philadelphia eene som van honderd duizend dollars gestolen. Verscheidene verdachten werden gevangen genomen, doch bij gebrek aan bewijzen werden zij weder losgelaten.

Eens op een morgen zag Sparks, tot zijne groote verwondering, vier politie-agenten zijnen winkel binnentreden welke hem, op zijne vraag, een bevel toonden waarbij zij werden gelast om bij hem eene huiszoeking te bewerkstelligen. Gelukkig was James dien dag buitenshuis werkzaam.

Het onderzoek duurde bijna drie uren. Toen de agenten den winkel en de kamers onderzocht hadden, daarbij alle kasten en bedden hadden uitgehaald en verder de matten en behangsels met de meeste zorg hadden betast, vertrokken zij met meer beleefdheid dan zij waren gekomen.

— Mag ik ten minste weten, vroeg Sparks, wat gij bij mij zijt komen zoeken?

— Wees gerust, mijnheer Sparks! antwoordde een der mannen, hem met de hand groetende; wij zijn overtuigd dat gij in uw huis de honderd duizend dollars van de bank niet verborgen hebt," waarna hij zich met zijne makkers verwijderde.

Sparks en zijne vrouw waren ter neêr geslagen.

— Beschuldigd van diefstal! zuchtte de man met tranen in de oogen.

Verscheidene buren kwamen in den winkel om te vragen wat er gebeurd was, en Sparks verhaalde hun wat hij gehoord had.

— Dat is een gruwel! riepen de buren.

Een onder hen, een oud zeeman, toen koopman in tabak, raadde Sparks om onmiddellijk de toedragt der zaak te onderzoeken.

— Daar had ik ook reeds aan gedacht," antwoordde de slotenmaker, waarop hij uitging.

Des avonds bij zijne terugkomst vernamen zijne bedroefde vrouw, de ongeduldige en opgewonden James en zijne dochters dat de heer Struttman de oorzaak was, dat eene dergelijke verdenking een oogenblik op hem had gerust.

Deze gierige handelaar had, na zich van zijne zaken te hebben ontdaan, zijne geldkist aan de bank overgedaan. Uit dezen kast nu was de diefstal gepleegd door behulp van eene haak of valsche sleutel, want de ware sleutel bevond zich in handen van den kassier. De direkteur der bank had zich onmiddellijk naar den heer Struttman begeven en hem gevraagd of hij bij toeval niet een tweeden sleutel van den kast had gehad, welke hem misschien was ontvreemd, en waarmede de misdaad kon gepleegd zijn. Na overdenking had de heer Struttman dit ontkennend beantwoord doch er bijgevoegd dat slechts een man, voor zoo ver hij wist, het geheim der sluiting kende, en dat die man Sparks was. De inlichtingen welke de direkteur daarna had ingewonnen omtrent den regtschapen slotenmaker waren zoo ver van de zijdelingsche beschuldiging van den heer Struttman kracht bij te zetten, dat men reeds besloten had om deze in de buurt zoo geachte familie niet te verontrusten. Toen eindelijk alle nasporingen vruchteloos bleven werd echter besloten om onverwachts de woning van Sparks te doen onderzoeken.

— Mijn arme vader!... die Struttman zal mij voldoening geven," zeide James, met van woede schitterende oogen.

— Dat zult gij niet doen, antwoordde hem zijn vader. De herinnering aan uwe oploopendheid heeft die man aldus tegen ons doen handelen. Op eene lage wijs heeft hij zich gewroken, hij is echter genoegzaam gestraft door het mislukken van zijne slechte daad. Laat ons den storm vergeten, hij is overgewaaid.

Ongelukkiglijk bedroog Sparks zich.

Bijna op denzelfden oogenblik dat hij had uitgesproken, kwam de direkteur van de bank binnen en verzocht hem om een geheim onderhoud.

— Gij kunt hier vrij spreken, antwoordde hem Sparks, ik heb voor mijn huisgezin nimmer geheimen gehad.

De direkteur gaf op eenigzins verlegen toon de rede van zijn bezoek te kennen. Zijn zeer lang gesprek, hetwelk James verscheidene malen wilde afbreken, kwam op het volgende neêr: „Ik ben overtuigd dat gij een zeer regtschapen man zijt, maar wanneer gij, tegen alle waarschijnlijkheid en bij toeval, in het bezit zijt der honderd duizend dollars, dan kon men die zaak wel schikken en u vele onaangenaamheden sparen, wanneer gij vrijwillig het grootste gedeelte van die som wildet

EEN NEDERLANDER,

ONGEHUWD, thans buiten betrekking zoekt eene plaatsing, liefst bij eene landelijke onderneming, is bekend met de *Fransche, Engelsche* en *Hoogduitsche* talen. Adres, franco onder Lt. **W.** bij

(1705) **H. M. VAN DORP.**

Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd mogten zijn aan, wijlen mevrouw **M. A. TEN BROECKE HOEKSTRA**, geboren *van Tijen* worden verzocht daarvan opgave te doen vóór 15 Januarij ek bij den ondergeteekende.

SOERABAYA, 29 *December* 1859. W. C. VAN TIJEN. (1706)

TE HUUR

Het HUIS van den ondergeteekende, gelegen in de Roomsche Kerkstraat.

(1708) **F. W. RIES**

TE KOOP

WEGENS VERTREK.

Een NIEUW STEENEN WOONHUIS met pannen gedekt, staande in het aangenaamst gedeelte der Europesche buurt te Toeban.

Reflecterende gelieve zich te adresseren aan het postkantoor aldaar onder letter **T.** *franco.*

Het HUIS is tevens aanbevelingwaardig voor eene toko. (1707)

BOEKHANDEL LE ROY & CO.

NEDERLANDSCH-INDISCHE

MUZEN-ALMANAK.

VOOR DE JAREN 1859 EN 1860.

Uitgegeven door **MR. L. J. A. TOLLENS.**

Prijs f. 5.— (1709)

WISSELS OP NEDERLAND.

Bij den Agent van de Factorij der Nederlandsche Handel Maatschappij.

(1702) **J. L. VAN GENNEP.**

PER MAIL ONTVANGEN.

ALMANAKKEN VOOR 1860.

ALMANACH	COMIQUE	*f* 1.50
IDEM	PROPHÉTIQUE	„ 1.50
IDEM	DU MAGASIN PITTORESQUE	„ 1.—
IDEM	D'ILLUSTRATIONS MODERNES	„ 2.—

(1605) **LE ROY & CO.**

WORDT TE KOOP GEVRAAGD.

EEN SUIKERMOLEN COMPLEET

EN

TWEE CENTRIFUGES.

Zij die bovenstaande machineriën in voorraad mogten hebben, of wel binnen kort uit Europa te wachten zijn en tot verkoop genegen, gelieven aan ondergeteekenden, te Batavia of alhier, daarvan kennis te geven onder opgave van dimensiën, fabriekanten en prijs.

SOERABAYA, 9 *December* 1859. SCHIMMELPENNINCK & CO. (1600)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Dit wonderbaar geneesmiddel zoo algemeen bekend in Holland wordt thans met het beste en gelukkigste gevolg in Java gebruikt. Gelukkiglyk zyn deze Pillen in de hospitalen ingevoerd geworden en hebben dezelve wonderbare genezingen bewerkstelligd in gevallen die men als hopeloos beschouwd. Voor Lever en Maag ongesteldheden zyn ze een zeker geneesmiddel, en de ontstekende galachtige krankheden, zoo gemeen in heete luchtstreken, de ongeregeldheden van het ligchaamsgestel voortvloeyende uit gebrek aan veerkracht, ten gevolge der kwyning welke altyd meer of min uit eene langdurige hitte ontstaat, kunnen nimmer zoo volkomen genezen worden als door Holloway's Pillen. Dezelve hergeven aan maag, lever en nieren, wanneer de een of ander dezer organen ongesteld is, eene gezonde actie. (1530)

De ondergeteekenden hebben regtstreeks van Professor Holloway ontvangen een nieuw factuur zijner medicijnen, die doorloopend ten hunnent verkrijgbaar zijn in doozen en in potten van *f* 1.—, van *f* 3.—, en van *f* 5.— elk, naar gelang van derzelver grootte.

LE ROY & CO.

MET TOESTEMMING VAN DEN RESIDENT VAN SOERABAYA.

SOIRÉE AMUSANTE

TE GEVEN DOOR

E. CONSTANT.

Op Dingsdag den 3den Januarij 1860.

IN HET COMEDIE-LOCAAL.

PROGRAMMA.

1° GEDEELTE.

12 Goocheltoeren (*Tours de prestidigitation, physique amusante, tours de carte etc.*)

2° GEDEELTE

OP VEREEREND VERZOEK.

Titi à la représentation de Robert le Diable. *Scène burlesque.*
La declaration Anglaise, *Chansonnette Comique.*
Met accompagnement van piano door den heer Feltkamp.

3° GEDEELTE.

12 Goocheltoeren. (*Tours de prestidigitation, phijsique amusante, tours de carte etc.*)

4° GEDEELTE.

Serenade uit *Don Pasquale* (Thalberg.) *uitgevoerd door den Heer* FELTKAMP.

Une nuit a Grenade.

Variations brillantes pour Cornet a pistons, door E. CONSTANT.

Aanvang des avonds ten 8 ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN.

Voor een heer of Dame .... *f* 3.—
„ een Kind .... „ 2.—

Entréebilletten zijn dagelijks verkrijgbaar bij LE ROY & Co, en op den dag der voorstelling aan het Comediegebouw alwaar ook plaatsen kunnen worden besproken tegen *f* ½ per plaats. (1645)

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 30sten December 1859.

Wij vernemen dat op zijn verzoek, eervol, uit zijne betrekking is ontslagen de Kapitein der Chinezen te Soerabaija *The Goansing;* in diens plaats is benoemd de Kapitein titulair tevens boedelmeester *The Boen Hien*, en tot Boedelmeester de luitenant der Chinezen *The Boen Ké.*

BATAVIA. — Sedert de tijdingen, die wij in een vroeger nummer mededeelden, zijn berigten tot den 29sten November jl. ontvangen uit de Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo, waaraan wij het volgende ontleenen.

De kolonne die tot vervolging van den vijand was te zamengesteld, heeft, van den 22sten tot den 28sten November, geageerd. Tot hare verigtingen behoort het vernielen van een in aanbouw zijnde benting, op den top van een heuvel aan den weg van Soengkaij naar Moening, ongeveer 2½ uur beneden deze plaats. Van dit punt werd eene omtrekkende beweging over Benoeapedang en Tabrangan naar Moening uitgevoerd. De vijanden, die zich in kleine benden vertoonden, sloegen overal dadelijk op de vlugt.

Volgens geloofwaardige berigten moet de benting aan de Soengi Aezaran, die door Z. M. stoomer *Onrust* is genomen, zoo als wij vroeger mededeelden, verdedigd zijn geweest door den beruchte pembekel Soelil, die, door het springen van een stuk, het leven moet hebben verloren. Deze omstandigheid heeft een allergunstigsten invloed gehad op de gezindheid der bevolking in Poeloe Petak, die thans in groote menigte naar hare vroegere woonplaatsen terugkeert.

Pangeran Hidajatoeilas houdt zich nog immer op in Amoentoe, waar hij door zijn aanhang sultan genoemd wordt, terwijl zijn broeder, pangeran Wira, als mangkoeboemi, (rijksbestierder) betiteld wordt.

De Gouvernements stoomer *Boni* is met eene landingsdivisie van Z. M. stoomer *Montrado* en een detachement infanterie naar Tabanio vertrokken, om van daar uit den pembekel Omboet, die zich te Lehcijang ophield, te vervolgen.

De *Onrust* heeft een togt gemaakt naar Téweh, die de gunstigste uitkomsten heeft gehad. Door alle langs de Doesoenoevers tot boven Téweh gelegen kampongs zijn doorslaande blijken gegeven van de beste gezindheid jegens het gouvernement. De invloed van pangeran Anta-sari moet zeer sterk verminderd zijn. In de aangrenzende rijken heerscht alom eene gewenschte rust, en blijken van vertrouwen op en welgezindheid jegens het gouvernement worden van daar ontvangen. (*Java Bode*)

NEDERLAND.

Sedert eenigen tijd heeft zich over den Nederl. Rijn-spoorweg een steenkolen-vervoer ontwikkeld, dat dagelijks in belangrijkheid toeneemt. De steenkolen worden versch gedolven uit de Hibernia-mijn in Westphalen, regtstreeks aangevoerd en zijn van zulk eene uitmuntende kwaliteit, dat niet alleen de Rijn-spoorwegmaatschappij daaraan voor eigen gebruik de voorkeur geeft boven de Engelsche kolen, maar zelfs onderscheidene Engelsche stoombooten, in stede van met voorraad voor de terugreis naar Holland te komen, zoo als vroeger, zich thans te Amsterdam en te Rotterdam van Hibernia kolen voorzien en ook eenige gas-fabrieken hier te lande reeds groote verbruikers daarvan zijn. Zij zijn daarbij veel goedkooper in prijs dan de Engelsche en alle andere Duitsche steenkolen, niettegenstaande het vervoer langs den spoorweg, waarin de waarborg is gelegen, dat zij niet, zoo als op de werven te Ruhrort en elders, kunnen vervreemd of met andere kolen worden vermengd. De voordeelen, welke daarvan tot hiertoe slechts de groote inrigtingen kunnen genieten, zijn thans ook gebragt onder het bereik van den kleinhandelaar en consument. Voor Amsterdam zijn, naar wij vernemen, door de Heeren Haver en Co; agenten der belanghebbenden in Westphalen, dezer dagen prijs-couranten van steenkolen uitgegeven, waarop de Hibernia-steenkolen mede zijne vermeld voor ongeveer twintig pCt. goedkooper dan de Engelsche steenkolen. Wij achten dit van een te algemeen belang om daarop niet de aandacht van het publiek te vestigen, vooral ook met het oog op de ballast voor schepen om aan te toonen, welke onverwachte voordeelen die nieuwe verbindingsmiddelen kunnen aanbrengen.

FRANKRIJK.

— In het Palais du Luxembourg heeft een brand gewoed Hij barstte te één ure des nachts uit maar het vuur moet

---

overgeven."

Nauwelijks had James, die stond te werken, den zin dezer woorden goed begrepen of hij pakte den direkteur bij den kraag van zijn jas, wierp hem buiten de deur en sloot die achter hem digt; dit alles was zoo spoedig in zijn werk gegaan dat zijn vader den tijd niet had gehad om hem tegen te houden.

Deze daad had noodlottige gevolgen.

De direkteur had veel invloed bij de regterlijke magt. Den volgenden dag reeds werd Sparks naar de gevangenis gebragt. Het tegen hem ingestelde regtsgeding duurde verscheidene weken, welke aan zijne familie zooveel eeuwen schenen; alle dagen kwamen zij hem bezoeken; het onderhoud van het geheele huisgezin rustte thans op James.

Ongeveer eene maand na zijne gevangenneming werd Sparks voor de gezworenen gebragt.

De beschuldiging rustte op niet een grondig bewijs, doch ongelukkig hij die aan eene zoo smartelijke proef wordt onderworpen, als waarin de omstandigheden den regtschapen Sparks hadden geleid!

De advokaat van de bank begon met te erkennen dat Sparks altijd de achting zijner buren had mogen wegdragen. Maar is het niet algemeen bekend dat de naam van regtschapen te zijn het beste masker is, waaronder zich diegenen verbergt welke het voornemen koestert om eene slechte daad uittevoeren? Op vijf en dertig jarigen leeftijd had Sparks gedurende eenigen tijd, de publieke belangstelling opgewekt. Waarom was hij eensklaps en vrijwillig in de vergetelheid teruggetreden? Welke reden kon hij daarvoor hebben? Wat kon hem nopen om, arm en belast met een zwaar huisgezin, een schitterend aanbod afteslaan, waardoor hij zich voor altijd voor ellende had kunnen vrijwaren? Kon men in waarheid zeggen dat hij zijn vak zoo eenvoudig en op de opene wijze had uitgeoefend als anderen? Welk gebruik had hij van zijne groote bekwaamheid gemaakt? Men verzekert dat hij zonder ophouden werkte, maar waar zijn dan de resultaten van zijn werk? Het is bewezen dat hij nauwelijks genoeg verdiende om in de noodwendigste levensbehoeften te kunnen voorzien, niettegenstaande de dagelijks aan het werk besteedde uren aan een man van zijne bekwaamheden, niet enkel overvloed, maar rijkdom zou hebben verschaft. Ongetwijfeld bestond er iets zeer geheimzinnigs in zijn karakter en leven. Men sprak van zekere uitvindingen op welker daarstelling hij zich toelegde, wie kende die? Of liever, kon men niet gissen waarin die konden bestaan? De vreemde werktuigen, welke men in zijnen winkel heeft gevonden en welker gebruik aan kenners onbekend is, geven die niet het regt om ernstige twijfelingen te voeden?

Daarna trad de advokaat in eene beschouwing omtrent het gebeurde bij den heer Struttman. In den geheelen Staat was er slechts één, had een der bekwaamste slotenmakers van de stad verklaard; Sparks alleen was in staat om den geldkast te openen! Gevaarlijk en noodlottig voordeel! Al ware zelfs Sparks tot op dit oogenblik eerlijk geweest, had dan misschien het plotselinge gezigt van zooveel goud hetwelk hij, wanneer hij wilde, nogmaals konde zien, hem niet moeten treffen? had dit niet een soort van *ideé fixe* bij hem moeten opwekken, eene zucht tot rijkdom en, wanneer men wil, eene soort van monomanie? Leveren de geschiedenissen der lijfstraffelijke regtspleging niet duizende voorbeelden van welberekende misdaden op, door lieden welke langen tijd een geregeld leven hadden geleid, en dan nog bij minder verdachte omstandigheden?

Dat hoegenaamd niets van de ontroofde som bij Sparks was gevonden was, volgens den advocaat, van volstrekt geene beteekenis. Een zoo berekend man als hij, vervolgde de advocaat, stelt zich aan geene onvoorzigtigheid bloot. Misschien is het te betreuren dat men den zoon niet in de beschuldiging heeft kunnen doen deelen; zijne brutale handelingen tegenover den heer Struttman en den geëerden direkteur van de bank, maken een zonderling contrast met de loftuitingen welke men den vader om zijne zedigheid en bedaardheid toezwaait. Op zijnen ouderdom en met een zoodanige inborst is men minder bekwaam om zijne antwoorden te berekenen en om de strikvragen te vermijden. In deze zaak is geen ander bewijs te verwachten dan de bekentenis van den beschuldigde zelf; zoolang als hij echter kans ziet om aan het geregt te ontsnappen zal hij dat niet doen: spreek het vonnis van schuldig uit en zijt verzekerd dat gij dan zijne bekentenis zult hooren!

(*Vervolg en slot in no.* 122.)

reeds lang te voren onder de koepel hebben gesmeuld zoodat deze spoedig instortte. Het grootste gedeelte der zitplaatsen van de senatoren is vernield, doch verscheidene schilderwerken achter de zitplaats van den president en de stand- en borstbeelden zijn behouden. De galerijen van het museum, de pas voltooide troonzaal, de bibliotheek en de archieven en de vertrekken van Maria de Medicis zijn geheel behouden gebleven. Een bewoner van de buurt en twee geëmploijeerden van den senaat zijn gewond, en een sergeant van de pompiers heeft zijn been gebroken Ten 2½ ure was men den brand meester. Men is thans bezig het puin op te ruimen. De Heer Troplong; president van den senaat, was juist gisteren avond van zijn buitenverblijf alhier teruggekomen en had zijne vertrekken in het Palais de Luxembourg betrokken. De Heer de Noyer, vice-president van den senaat, die de kamers gelijkvloers bewoonde, had slechts even den tijd om zich met zijn huisgezin te redden.

— Volgens mededeeling van den heer Pelouze aan de Fransche akademie, heeft die heer in het scheikundig laboratorium van den Baron Liebig te Munchen eene proef bijgewoond, waardoor uit eene bewerking van salpeter-zuur met gom en eene verbinding van suiker met melk, een wijnsteenzuur werd verkregen geheel overeenstemmende met het natuurlijke zuur. Deze bewerking kan niet worden betwijfeld, daar reeds verscheidene Chemische onderzoekingen de deugdzaamheid hebben erkend. De Baron Liebig heeft met zijn kunst-zuur in vereeniging met soda en potasch een wijnsteenzuur-zout vervaardigd, alsook een sterk werkend braakmiddel.

Reeds lang heeft deze ontdekking het onderzoek uitgemaakt van vele Chemisten, men had tot nu toe echter altijd gebezigd druiven met rietsuiker, in plaats van suiker, melk, enz. De heer Biot, een veteraan in de philosophie, heeft den Baron geluk gewenscht met zijne belangrijke ontdekking; hij heeft zijn verlangen uitgedrukt om de cristallisering van het kunstzout te mogen onderzoeken, vooral de werking daarvan bij het licht, ten einde te zien of het ook daarin overeenkomt met het natuurlijke wijnsteen-zuur.

— Het van alle kanten en bepaaldelijk door de *Nord* medegedeelde berigt omtrent de te Breslau gebleken goede verstandhouding tusschen Rusland en Pruissen, verwekt hier nog al bezorgdheid en een half-officieel avondblad zegt daaromtrent, dat het, indien het berigt waar is, in dit verbond, dat blijkbaar tegen Oostenrijk zou zijn gerigt, de voorbode zou zien van ernstige verwikkelingen tusschen de Duitsche mogendheden en van nieuwe moeijelijkheden voor Europa.

— Morgen zal er eene buitengewone ministerraad worden gehouden. Ook gisteren had er een plaats, waarbij, gelijk de *Moniteur* meldt, de Keizerin tegenwoordig was. Dit feit heeft de aandacht nog al getrokken, omdat H. M. sedert zij heeft opgehouden regentes te zijn, geen ministerraad meer had bijgewoond.

— Heden zijn alhier de proefnummers rondgedeeld van het te Genève verschijnende nieuwe groote dagblad, dat den naam van *l' Esperance* draagt. Het schijnt van zeer goede Italiaansche berigten te zijn voorzien. Het wordt grootendels geschreven door Fransche democraten en in een gematigd liberalen geest. Men denkt, dat het in Frankrijk nog al veel lezers zal vinden.

— Omtrent den arbeid van de conferentien te Zurich, die thans zijn geschorst, is het volgende bekend. De vertegenwoordigers van Frankrijk Oostenrijk en Sardinie hebben in de eerste plaats, beraadslaagd over de grensscheiding tusschen Oostenrijk en Sardinie. Deze laatste mogendheid wilde tot grenslijn hebben de geheele lijn van den Mincio. Oostenrijk daarentegen wenschte de grens van Venetie tot Borgoforto uit te strekken, ten einde zich eene regtstreeksche gemeenschap met de hertogdommen te verzekeren. Men is het niet eens kunnen worden.

Wat de kwestie der schuld betreft was men niet gelukkiger. Oostenrijk wilde ten laste van Sardinie brengen 747 millioen francs. Het kabinet van Turyn heeft dit afgewezen, maar daarentegen aangeboden om de vestingen Peschiera en Mantua te koopen. Dit aanbod is echter door Oostenrijk verworpen.

Ook kan men het niet eens worden over den naam dien Sardinie voortaan zou dragen. Men wilde het noemen Koningrijk van Opper-Italie, doch ook hiervan wilde Oostenrijk niets weten, evenmin als van den afstand der IJzeren Kroon aan Koning Victor Emanuel. Het eenige waaromtrent men tot eene beslissing is gekomen, is dat de Keizer van Oostenrijk en de Koning van Sardinie beide de orde van de IJzeren Kroon zullen kunnen verleenen.

— Er heerscht thans onder de Fransche geestelijkheid een bepaalde oppositie tegen de ultramontaansche partij. De meest geachte bisschoppen, enz, verklaren zich voor de hervormingen in den Kerkelijken Staat, die door onze regering worden gevorderd. Wanneer de kardinalen in Rome den Paus, gelijk men vreest, aansporen om niet toe te geven, zal het tusschen hen en de Fransche geestelijkheid stellig tot eene breuk komen.

— Het bevestigt zich, dat de Heer Cavour den Keizer te te Biarritz zal bezoeken, waaruit men wil opmaken, dat hij ook weder in het Sardinische ministerie zal komen.

— De Heer Emile de Girardin zal wederom als tegenhanger tot de verwachte brochure van de la Gueronniere een werkje uitgeven onder den titel: *Napoléon III et la France.* Men houdt het overigens voor zeker, dat de brochure van de la Gueronniere wordt geschreven onder de inspiratie van den Keizer.

— Ter beurze van heden beweerde men, dat niet alleen de Keizer van Oostenrijk, maar ook die van Rusland naar Parijs zouden komen.

— Het schijnt, dat men te Parijs nog altijd gelooft aan eene wijziging van het Engelsche ministerie, door de aftreding van lord Palmerston of lord John Russell, en dat op die wijze Engelands toetreding tot het congres, zonder dat vooraf de bekende waarborg wordt gegeven, verkregen zal kunnen worden. Men ging zelfs reeds zoover van te zeggen dat lord Clarendon, voormalig minister van buitenlandsche zaken, door Koningin Victoria op het kasteel van Windsor was ontboden, om hem de openvallende portefeuille aan te bieden. Intusschen bestaat er geen reden om aan die geruchten eenig geloof te schenken. Dat men te Parijs gaarne de aftreding van lord Palmerston of lord John Russell, of liever nog van beide zou zien, behoeft niet gezegd te worden.

— De aandacht blijft algemeen gevestigd op de onderneming ter doorgraving van de landengte van Suez en men is vrij algemeen van gevoelen, dat de regeling van de gerezen moeijelijkheden van veel invloed moet zijn op de internationale betrekkingen tusschen Frankrijk en Engeland. Het gerucht was zelfs in omloop, dat de Fransche consul-generaal te Alexandrie, zijne passen zou vragen, zoo de Turksche regering, door Engeland daartoe aangespoord, zich tegen de doorgraving bleef verklaren.

— Gedurende geruimen tijd had men niets gehoord van den bezweerder Hume; thans bevindt hij zich weder te Parijs Het opdoemen van de zielen van gestorven personen is hem reeds te gering geworden. Tegenwoordig houdt hij zich uitsluitend bezig om personen in andere wereldeelen gevestigd in aanraking en in gesprek te brengen met hen in wier midden hij zich bevindt.

— Het heden uitgegeven nummer van de Katholieke revue *le Correspondent* behelst een zeer scherp artikel van den Heer de Montalembert, getiteld: *Pius IX en Frankrijk in* 1849 *en* 1859, waarin de Fransche staatkunde in de Legatien hevig wordt aangevallen. Men verwacht dat de revue eene waarschuwing zal bekomen.

— Het berigt van de *Indépendance Belge,* dat lord Cowley niet te Compiègne zou verschijnen, is onjuist. Lord en Lady Cowley zullen van 7 tot 15 Nov. te Compiègne vertoeven. Tegen denzelfden tijd zijn ook uitgenoodigd de graaf en de gravin Walewski en prins en prinses Metternich.

— De betrekkingen met Engeland schijnen zich te verbeteren. Men verwacht binnen kort een artikel in den *Moniteur* over industriele, commerciele en staatkundige aangelegenheden, dat zeer bevredigend voor Engeland zal zijn. Onder anderen ziet men eene vermindering van inkomende regten op Engelsche goederen te gemoet.

— Uit Zurich wordt gemeld, dat de onderteekening van de verdere verdragen aldaar spoedig zal plaats vinden en de Fransche gemagtigde, de Heer de Bourqueney, wordt reeds den 3den Nov. e. k. hier verwacht.

— De Keizer was heden te Parijs. Hij gaat morgen met graaf Walewski naar Versailles, om eene jagtpartij bij te wonen.

— De expeditie naar China zal eerst in Februarij van het volgende jaar worden ondernomen, maar reeds in December e. k. zal Frankrijk, even als Engeland, een maritiem station in de Roode Zee hebben.

ITALIE.

— De Indipendente laat zich over de vredespreliminairen van Villafranca en het tractaat van Zurich uit op eene wijze, zooals tot dusver nog maar zelden door de Sardinische bladen gedaan is. Het blad zegt namelijk, dat Sardinie altijd vertrouwen zal stellen in Keizer Napoleon III. omdat Frankrijk en Italie dezelfde belangen hebben, en dat de sluijer die over de vredespreliminairen en het vredestractaat verspreid ligt, te eeniger tijd door het zwaard van Keizer Napoleon verscheurd zal worden.

— De laatste berigten uit Italie luiden alles behalve gunstig omtrent den toestand der Midden-Italiaansche staten alwaar, vooral in Parma, de regeringloosheid zich van dag tot dag steeds drukkender doet gevoelen. Garibaldi. tot wien de vrijwilligers in den beginne als toestroomden, ziet dagelijks zijn gelederen verminderen. Dit is in den laatsten tijd zelfs reeds zoo ver gegaan, dat hij bij eene ontmoeting met de pauselijke troepen, niet meer zulk een krachtigen wederstand zou kunnen bieden als volgens zijne ontworpen plannen het geval was. In die brieven wordt tevens bevestigd, dat de Paus vast besloten heeft om in de legatien een wereldlijk bestuur te vestigen. Men voegt er zelfs bij, dat de leden van dat bestuur reeds benoemd zijn. Wat het congres betreft, ten dien einde is de Paus tot het besluit gekomen om sich door een afgevaardigde daarop te doen vertegenwoordigen. Ook heeft hij zich bereid verklaard, om, indien de Italiaansche confederatie mogt tot stand komen, het voorzitterschap bij den bond te aanvaarden, onder voorwaarde, dat hem die betrekking slechts honorair zal worden opgedragen.

— In de laatste brieven uit Rome wordt verzekerd, dat de hertog de Grammont den Paus deeft overgehaald tot het uitvaardigen eener amnestie voor staatkundige misdrijven, maar dat dit plan niet ten uitvoer zal worden gebragt, voor de legatien weder aan het pauselijk gezag onderworpen zijn. Te Rome liep het gerucht, dat de Fransche troepen in December zouden beginnen met de stad te ontruimen.

— Te Florence heeft men eene zamenzwering ontdekt, ten gevolge waarvan een groot aantal arrestatien zijn bewerkstelligd. De zamenzweerders, die ten gunste van den Groothertog werkten, hadden reeds eene proclamatie in gereedheid gebragt, aan het slot waarvan zich de onderteekeningen bevonden van de leden der regering, welke men laat zeggen, dat zij, erkennende dat de inlijving bij Sardinie eene onmogelijkheid is, de Toskaners uitnoodigen zich te onderwerpen aan den Groothertog, in wiens handen zij de magt, die hun was toevertrouwd, zouden nederleggen.

— Men houdt het er in Italie vrij algemeen voor, dat Garibaldi slechts een voorwendsel of eene gelegenheid zoekt, om de troepen van den Koning van Napels aan te vallen.

— Men begint zich ernstig ongerust te maken over de uitbarstingen van den Vesuvius. Het uitstorten der lava, verre van te verminderen, neemt dagelijks in hevigheid toe. Men vreest te meer voor eene geduchte uitbarsting, daar verschillende ligte aardbevingen zich als de voorboden van eene vreeselijke gebeurtenis hebben doen gevoelen. De bewoners van Portici hebben hunne huizen verlaten.

— Volgens eene depêche uit Turyn zal Sardinie de beslissing van een congres niet afwachten, maar reeds dadelijk den prins van Carignan als gouverneur derwaarts zenden, ten einde den geregelden staat van zaken te herstellen.

DUITSCHLAND.

— Men verneemt, dat al de Hongaarsche edelen, die tot de constitutionnele partij behooren en tot heden ter dezer stede waren gevestigd, het besluit hebben opgevat, om zich met der woon naar Pesth te begeven, ten einde door hunne tegenwoordigheid en den glans hunner hofhoudingen een grooter gewigt te geven aan de hoofdstad van Hongarije. Men houdt zich overtuigd, dat deze stap in verband staat met de aftreding van den baron von Hubner en de pogingen, door hem kort voor het nederleggen zijner portefeuille bij de Hongaarsche edelen aangewend, om hen tot meer regeringsgezinde denkwijze over te halen. Vier der aanzienlijkste mannen uit hun midden, de Heeren Josika, Mailath, Dessewffy en Szechen, hebben eene memorie aan de regering gezonden, waarin zij met klem aandringen op het brengen van vele wijzigingen in de verschillende takken van bestuur.

— Van eene goed onderrigte zijde wordt verzekerd, dat de aftreding van den baron von Hubner is gepaard gegaan met omstandigheden van zoo groot gewigt, dat de wederoptreding van dien staatsman in het ministerie schier als eene onmogelijkheid mag worden beschouwd. Dit staat in verband met het gebruiken van de 111½ millioen florijnen boven het ingeschreven bedrag der leening van 500 millioen florijnen.

— Ter gelegenheid, dat de vorst van Hohenzollern-Sigmaringen, eergisteren zijne zilveren bruiloft vierde, heeft hij een kapitaal van 10,000 fl. bestemd, ter ondersteuning van hoogbejaarde en onbemiddelde echtparen.

— Men meldt uit Bern, dat de tuighuizen der bondsregering op de ruimste wijze zijn voorzien van grof geschut en ander wapentuig. De eenige uitzondering daarop maakt het kanton Walliserland, hetwelk in vroegere jaren reeds herhaaldelijk is aangemaand, om het ontbrekende aan te vullen. Thans is die regering dringend uitgenoodigd, om daarin te voorzien voor het midden van November, indien aan deze eisch niet wordt voldaan, zullen dwangmaatregelen worden genomen.

— Ten opzigte van de komst aan het ministerie en het later aftreden van den baron van Hubner verneemt men nog het volgende: Toen hij de portefeuille van policie aanvaardde, stelde hij twee voorwaarden; 1°. dat hem volkomen vrijheid tot handelen gelaten werd, en 2°. dat graaf von Grünne uit 's Keizers omgeving zou worden verwijderd. Beide voorwaarden werden door den Keizer aangenomen, hetgeen bewijst, welk eene waarde deze aan de aanvaarding der bedoelde portefeuille door den baron von Hubner hechtte; 's daags voor zijne komst aan het bestuur begaf hij zich naar den graaf von Grünne, en verklaarde hem openhartig, dat hij zijn ontslag als onvermijdelijke voorwaarde zijner komst aan het bestuur had gesteld. Thans is de graaf ontslagen, maar de baron von Hubner treedt insgelijks af. Een ander feit is, dat de baron von Hubner en de minister van financien elkander beloofd hadden hun ontslag te nemen, indien in het programma van 22 Aug. iets veranderd mogt worden. Toen nu in den ministerraad van 20 Oct. de hevige discussie plaats had, ten gevolge waarvan de baron von Hubner zijn ontslag nam, herinnerde hij den minister van financien aan zijn woord. Deze trok het echter in met de aanmerking: „dat hij zich als een soldaat beschouwde, die op zijn post blijven moest.

— Naar men uit Bern meldt, heeft men bij het ministerie van oorlog aldaar met zonderlinge wederwaardigheden te kampen. Voor eenigen tijd is de secretaris-generaal A. v. Arn van zijne betrekking ontzet en tevens het gansche personeel van het bureau in vreemde dienst overgegaan, met uitzondering van copisten. In zijne plaats werd benoemd een gunsteling van den kolonel Bourgeois. Deze legde zijne betrekking weldra neder. Hierop volgde de benoeming van den Heer Langel, een bloedverwant van den Heer Frye Herose. Met dezen liep het nog ongelukkiger af want hij benam zich het leven door middel van een pistoolschot. De Heer Finsterwald, die na hem werd benoemd, werd kort daarna insgelijks uit zijne betrekking verwijderd en is voor eenige dagen ontzield in de Aare gevonden.

— Naar men zegt zal de Koning der Belgen tegenwoordig zijn bij het onderhoud, dat tusschen de Keizers Napoleon en Frans Jozef op het kasteel van Arenenberg zal plaats hebben.

RUSLAND.

— In de handelswereld is men verontrust over de laatste zamenkomst van Czaar Alexander met den Prins-Regent van Pruissen. Men verzekert, dat Pruissen bij die gelegenheid is geslaagd in het herstel der goede verstandhouding tusschen Rusland en Engeland, ten minste wat het Italiaansche vraagstuk betreft, en men meende daaruit te moeten afleiden, dat eene coalitie der drie mogendheden werd voorbereid. Er worden hier velen gevonden, die vast overtuigd zijn, dat er aan eene zoodanige coalitie wordt gedacht. Reeds gaat men zoo ver van te verzekeren, dat in den ministerraad, welke morgen te St. Cloud zal vergaderen, de houding van het Pruissische gouvernement meer bepaald zal worden nagegaan.

— Eenigen tijd geleden greep een hevige opschudding plaats onder de toeschouwers in den schouwburg te Kroonstadt, door den knal van een schot en een daarop volgende hevige gil, komende uit eene der geslotene loges. Iedereen stond op en de dames bereidden zich reeds tot de vlugt. De oorzaak van het heele geval was deze: een rijk heer, de loge inkomende, trof zijne vrouw daar aan in gezelschap van eenen graaf; daardoor in woede ontstoken loste hij een pistool op haar, waardoor zij ernstig werd gewond. Onmiddellijk werd hij in verzekerde bewaring genomen en naar de gevangenis geleid. De wond van de dame is niet doodelijk, zoodat aan haar behoud niet wordt gewanhoopt.

SPANJE.

— Een brief uit Madrid zegt, dat Mw. Giulia Grisi tot tweemaal toe door een haar vijandig gedeelte van het publiek zóó onbeleefd is ontvangen bij haar optreden ten tooneele, dat zij haar afscheid heeft genomen; ook de Hr. Mario zoude zich niet meer laten hooren.

— De Keizer van Marokko, Sidi Mohammed, staat op dit oogenblik aan het hoofd van 50,000 man, die zeer goed gewapend zijn met Engelsche geweren en waarop hij volkomen rekenen kan. De Spanjaarden zullen dus niet slechts met de roofzieke kustbewoners te doen hebben, maar met de troepen van den Keizer zelf, hetgeen den oorlog van ernstiger aard zal doen zijn dan Spanje op dit oogenblik schijnt te willen gelooven. Men kan een langdurigen strijd voorzien, zonder nog in aanmerking te nemen, dat de Marokkanen gedurig hulp zullen kunnen vinden bij de Engelsche vloot, die hen van wapenen en ammunitie zal voorzien.

— De Spaansche expeditionaire armee, die naar Marokko is bestemd, zal uit drie corpsen bestaan, onder het opperbevelhebberschap van den maarschalk O'Donnell. Het eerste corps zal door den generaal Raphael Entragues, het tweede door generaal Zabala en het derde door den generaal Ros d'Olano worden aangevoerd, terwijl de reserve zal staan onder het bevel van den luit.-gen. graaf van Reuss.

SCHAMYL'S REIS VAN GUNIB NAAR PETERSBURG.

— De dagbladen behelzen eenige bijzonderheden omtrent Schamyl's reis naar de Russische hoofdstad. Na eene korte vermelding van het reeds vroeger door ons medegedeelde betreffende zijne belegering te Gunib door den Russischen generaal, prins Bariatinsky, en de wijze waarop het langs vroeger onbekende paden gelukte die vesting in te sluiten en den geduchten tegenstander op te eischen, — gaat het blad aldus voort:

Prins Bariatinsky was, door pijn aan den voet gekweld, op een grooten steen gaan zitten, terwijl Schamyl buiten de vesting gekomen was om te verklaren dat hij zich overgaf, hem naderde. De officieren van den prins hadden er niet weinig tegen in te brengen, dat Schamyl zich in zijne volle wapenrusting voor hem zou vertoonen, doch de bevelhebber, de gevoeligheid der bergbewoners op dit punt beter kennende, gebood dat men den gevangene daarin de vrije keuze zou laten. Het bleek dan ook, dat de prins hiermede inderdaad nieuwe moeijelijkheden was voorgekomen, want Schamyl verklaarde later ten stelligste, dat hij den eersten die het slechts mogt hebben gewaagd eene hand naar zijne wapens uit te steken, zonder aarzelen zijn dolk in het hart zou hebben gestooten.

Zoodra Schamyl zich bij den prins bevond, gaf deze hem te kennen, dat er in de gegevene omstandigheden geene sprake kon zijn van onderhandelingen of voorwaarden, aangezien hij volgens oorlogsgebruik als in het gevecht was gevangen genomen. "Al wat ik u met zekerheid kan zeggen," voegde de prins er bij," is dat uw leven of dat der uwen geen gevaar zal loopen; maar voor het overige hangt alles van mijn meester, den keizer af. Ziehier den kolonel Trampowsky, die u naar St. Petersburg zal geleiden."

Bij deze woorden wierp Schamyl den kolonel een min of meer schuwen blik toe. Later vernam men, dat hij op dat oogenblik niets anders dacht, of deze was bepaaldelijk belast om hem het hoofd af te slaan.

Nadat hiermede alle formaliteit en waren afgeloopen, zette Schamyl zich naast den prins op den grooten steen neder, wendde zich tot de Russische officieren en gaf dezen te kennen, hoe innig en diep het hem griefde, van de hem zoo dierbare bergwouden afscheid te moeten nemen. Graaf Endokinow, die wegens zijne bekendheid met de landtaal geen tolk noodig had, wist eenige zoo gepaste bedenkingen daartegen in te brengen, dat Schamyl eindelijk welgemoed te paard steeg en tusschen graaf Endokinow en kolonel Trampowski, vergezeld van twee tolken en gevolgd door een eskadron Russische dragonders zich op weg begaf.

Nadat het escorte zoo eene poos was voortgereden, kwam men bij een boschje, alwaar Schamyl verzocht slechts zoolang halt te mogen houden als noodig was om zijn gebed te doen. Nog altoos verkeerde hij in het denkbeeld, dat hij met geen ander doel werd weggeleid dan om ter dood gebragt te worden en in die gedachte deed hij dan ook een gebed als iemand, die gereed staat om binnen weinige oogenblikken de aarde vaarwel te zeggen. Van tijd tot tijd wierp hij daarbij een vlugtigen blik op het slagveld, waar zoo velen zijner getrouwe Muriden gevallen waren en welke hij met een gesmoorden zucht nog een laatst vaarwel scheen toe te roepen, terwijl de Russische ruiters in diepe stilte en in de meest eerbiedige houding, als onder den onweerstaanbaren indruk van de godsdienstige aandoeningen des grijzen strijders, rondom hem geschaard stonden en nu en dan een hunner hem in zijne koortsachtige spanning met een dronk waters verkwikte.

Denzelfden dag zocht hij, nog altoos onder den invloed van het denkbeeld des doods, zijne troost in een tweede gebed, doch toen men tegen den nacht in het kamp was aangekomen en hem in de prachtige tent de thee op een zilveren servies werd voorgediend, toen eerst scheen het hem duidelijk te worden, dat zijn leven geen gevaar liep.

Den 7den dag (19 September,) had hij het genoegen, zijne familie bij zich te ontvangen. Zijne vrouwen Aminetta, Schousnetta en anderen schenen daarbij inzonderheid zeer bezorgd te zijn voor de bagage. Bij die goederen was intusschen niets van eenige geldswaarde, dan een zak die hoogstens 7000 roebels (ruim f 14,000) kon bevatten, zoodat alle geruchten, omtrent de onnoemelijke schatten die het Circassisch opperhoofd zich door zijn gevolg liet achterna brengen, ten eenemale ongegrond blijken te zijn. Niet alleen toch was die zak zijn eenige rijkdom, maar hij was zelfs zoo schraal voorzien van kleedingstukken, dat men genoodzaakt is geweest, deze voor hem en de zijnen bij de Armenische kleermakers te Schoura te bestellen, ten einde hij waardig als vorstelijk opperhoofd zou kunnen verschijnen.

Tot aan laatstgenoemde stad ging de reis te paard, geëscorteerd door twee eskadrons kavallerie, een bataillon infanterie en 100 miliciens van Daghestan. Het escorte was onophoudelijk omringd door duizende bergbewoners, die men soms alle moeite had van hunnen beminden Iman verwijderd te houden; want terwijl de vrouwen onder luide weeklagten en bittere tranen het ongelukkig lot van den gevangene beschreiden, drongen de mannen met geweld door de Russische troepen heen en klemden zich aan het tuig of kusten in vervoering zijne kleederen.

Intusschen werd een jong officier, de luitenant Assaturoff, belast met de zorg voor Schamyl's vrouwen; hij wist deze door allerlei kleine beleefdheden zoodanig voor zich in te nemen, dat voorzeker maar weinig cavaliers zulke ondubbelzinnige bewijzen van de genegenheid hunner dames zullen ontvangen als met hem het geval was. Onophoudelijk liet hij de muzijk, die zich met het detachement op weg had begeven, de meest opwekkende stukken uitvoeren en waren de Circassiche schoonen daar al bijzonder mede gediend; nog meer viel het in haren smaak, toen zij te Schoura allerlei nieuwe, waaronder vele voor haar nog vreemde stoffen, voor haar toilet ten geschenke ontvingen. Langs den geheelen weg scheen de reis haar dan ook bijzonder goed te bevallen, daar de meeste tijd op het laatst in vrolijk gesnap en allerlei scherts werd doorgebragt; ja zij waren in zulk eene opgeruimde stemming, dat terwijl Schamyl onderweg op een bergtop zijn gebed deed en de Mahomedaansche plegtigheid der wassching verrigtte, zijne vrouwen op eenigen afstand onder de volle toonen der veldmuzijk langs de wanden en steilten met elkander al stoeijend liepen dansen.

Voor de aankomst te Schoura gevoelde Schamyl zich ongesteld, waarop de Muriden terstond het vermoeden te kennen gaven, dat hij vergiftigd zou zijn. Door spoedig toegediende geneeskundige hulp was dit echter weder spoedig geweken, even als ook het geval was met zijne dochter, die zich insgelijks kort na de aankomst niet wel bevond. Schamyl toonde zich over die geneeskundige behandeling ten hoogste voldaan. Hij bleef daar ongeveer vijf dagen, gedurende welken tijd de bestelde kleederen werden gemaakt en hij inmiddels gelegenheid had, om ten huize van den baron Wrangel bekend te worden met de gemakken van het voor hem ten eenenmale vreemde Europesche leven. Den 17den dag kwam men te Mozdok, alwaar Schouanetta's broeder, een Armenier, Oulouchanow genaamd, woonachtig was, die den vorstelijken gebieder op de meest eervolle, wijze onthaalde.

Acht dagen later was kolonel Trampowski eindelijk met zijn beroemden gevangene te Kharkowava aangekomen, alwaar hij bevel kreeg om zich naar Tehougonieff te begeven, ten einde Schamyl aan den keizer voor te stellen. Het is onmogelijk de aandoening van den grijzen held te beschrijven, toen hem werd aangezegd, dat hij gewapend bij den Czaar zou mogen verschijnen. Niet minder genoegen deed het hem te vernemen dat hij ook te Moskou en St. Petersburg een bezoek zou afleggen, en aldus met eigen oogen zou zien, wat zijn oudste zoon, Djewal Eeddin, hem als zoo verrukkend beschreven had.

Schamyl werd door den keizer met de meeste welwillendheid ontvangen. Op de groote parade, waar hij naast den Russischen monarch reed, gaf hij, bij de uitvoering der groote manoeuvres, zijne opgetogenheid lucht met den uitroep: „Sire! wat hebt gij daar toch een aantal uitmuntende troepen!" Bij de voorstelling in den circus van Charkoff kon hij naauwelijks gelooven, wat hij zag; hij meende stellig, dat dit alles grootendeels een bedrog was of in zijne verbeelding bestond. Op het bal bij den gouverneur der stad stond hij niet minder verbaasd, op het gezigt der verschillende bonte groepen. „Gij behoeft waarlijk," zeide hij tot een der aanwezigen, „niet naar een paradijs na uwen dood te verlangen; want al wat de groote profeet ons beloofd heeft daar te geven, hebt gij reeds hier."

Bij zijn bezoek in de groote wapenfabriek welde hem een traan uit het oog, bij de herinnering van al wat zijn zoon hem daaromtrent had verhaald en dat hij toen met een ongeloovigen glimlach beantwoord had, maar toch nu in werkelijkheid aanschouwde.

Dat hij thans te St. Petersburg het algemeen onderwerp der gesprekken is, zal wel niet behoeven gezegd te worden.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Luitenant-Kolonel A. Bade en echtgenoot. O. de Bruijn Kops,

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
December.	29	Nederlandsche	Johannes Lodewijk	A. H. van der Waal	Batavia.
	—	Ned. Ind.	Fathul Karim	Sech achmat Oemar	Samarang.
„	—	„ „	Fathoor Rachman	Sech Abd. bin Hassan Basaib	Banjermassing.
„	—	„ „	Rachmanie	Marzock Osman	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
December.	28	Engelsche	Lauriston	Adamson	Nederland.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Pruissische	Delphin	Klein	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Sardinische	Lijdia	Bazano	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Hendrik Jan	J. van der Meijden	„	„ „ „ „
Amerikaansche	Fortuna	Scudder	Boston	„ „ „ „
Zweedsche	Augusta	Sandeberg	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Johannes Lodewijk	Van der Waal	Onbepaald	„ „ „ „
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	„ „ „ „ „
Nederlandsche	Ellen	Wentholt	In reparatie	B. Kopersmit & Co.
„	Eensgezindheid	Flik	Zonder	„ „ „ „
„	Eclipse	C. J. Doeksen	Amsterdam	„ „ „ „
„	Delftshaven	Schaap	Nederland	„ „ „ „
Nederlandsche	Alcor	F. J. van Oppen	„	„ „ „ „
„	Dorothea Henriette	D. Smit	Holland	B. J. van Eck & Co.
„	Diligence	L. Smit	„	„ „ „ „ „ „
„	Antelope	Kapt. Valberg	Zweden	„ „ „ „ „ „
„	Jan van Brakel	C. Verheij	China	E. Ten Brinck & Co.
„	Almelo	R. P. Tjebbes	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
„	Stad Assen	H. J. Haverbult	Nederland	„ „ „
„	Jan Pieterz Koen	A. C. Hugenholtz	Nederland	„ „ „
Nederlandsche	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	In reparatie	P. Kervel & Co.
„	Vrijhandel	W. Leverstein	Onbepaald	„ „ „ „
„	Batavier	A. de Voogd v. d. Straaten	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
„	Cortgene	D. Dunlop	Rotterdam	Anemaet & Co.
Engelsche	Nina	W. Lingard	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
„	Sophia Fraser	Crawfurd	China	„ „ „ „
„	Scotch Lassie	Fels	Balie	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Fathul Karim*, Mevr. Monturo.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteits wachtschip Batavia

OORLOGSCHEPEN
Suriname,
Madura,
Princes Amelia,
Groningen,

DE SCHEPEN
Herschel,
Alfulck,
Fulkus So-oot,
Fathool Mobarak,
Delphin,
Faildul Mobarak,
Aloosmanie,
Eclipse,
Ammana Tulbarie,
Diligence;

DE STOOMSCHEPEN
Koningin der Nederlanden,
Banda;

DE BARKEN
Fatal Ma-an,
Naim Balgijer,
Meteor,
Abbool Hassim,
Witch,
Dorothea Henriette,
Ellen,
Joedul Barie,
Fathol Madjiet,
Pictura,
Assad Dulla,
Agatha en Maria,
Oosterling,
Lidia,
Eensgezindheid,
Batavier,
Almelo,
Stad Assen,
Antelope,
Baboel Haer,
Arief Banjermaas,
Goansien,
Delftshaven,
Hendrik Jan,
Vrijhandel,
Cortgene,
Jan van Brakel,
Hing Goan,
Laurison;

DE BRIKKEN
Risgil Hair,
Talsum,
Banda Balhair,
So-Ootdin,
Elmachboelie,
Fulkus Seroer,
Sophia Fraser;

DE SCHOENERS
Sarie Tengaroong,
Carolina,
Srie Cheribon,
Jupiter,
Bintang Tjaigoan,
Witch of The Wave;

DE KOTTERS
Riengit,
Tedok.
Krabbe.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 29sten en den 30sten December 1859.

AANVOER

Van Samarang per het Ned. schip *Jan Pietersz Koen*, gezagv. HUGENHOLTZ, agenten SCHIMMELPENNINCK & Co.

200 vaatjes spijkers, 75 kisten champagne, ADAM & Co; 200 vaatjes loodwit, FRASER EATON & Co; 30,000 metselsteenen, Gezagvoerder; 1 baal laken, Order; en eenige Gouvernements goederen.

Van Balie per het Eng. schip *Sophia Fraser*, gezagv. CRAWFURD, agenten HILL BROEKMAN & Co.

6200 picols rijst, Gezagvoerder.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Fathul Kariem*, gezagv. SECH ACHMAT BIN OEMAR FAGIE, agent Gezagvoerder.

100 picols rotting, 21 kisten benzoin, 1 vat knikkers, $34^{75}/_{100}$ picols koffij, 45 kalebassen ghie, 3000 stuks steenen. 7 kisten manufacturen, 9 kisten koopmanschappen en eenige kleinigheden, diverse Arabieren en Chinezen.

Marktprijzen.

SUIKER f $15^{1}/_{4}$ @ f $15^{1}/_{2}$.—
KOFFIJ.
RIJST (CARGA) ℘ koijang f 140 @ f 150.—
Id. (WITTE) „ „ f 165 @ f 180.—
KOEHUIDEN ℘ picol.
ARAK ℘ legger. f 45.—
OLIE (KLAPPER.)
OLIE (KATJANG.)
KADJANG MATTEN.
ROTTING f 8 @ f 9.—
WISSELKOERS f 103 %.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zaturdag den 31sten December 1859.
Oude-jaars Avond.
's Avonds ten half zeven ure.
Ds. MOUNIER.

Zondag den 1sten Januarij 1860.
DOOPSBEDIENING.
's Morgens ten half negen ure.
Ds. VAN STEEDEN.

Maandag den 2den Januarij 1860.
's Avonds ten half zeven ure.
ZENDINGS-BIDSTOND.
Nederduitsch en Maleisch.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.